

P.Z. br. 138

HRVATSKI SABOR

KLASA: 013-03/21-01/03

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 30. travnja 2021.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Marija Selak Raspudić, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 22. travnja 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagateljica prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gordan Jandroković', written over a light grey background.

Gordan Jandroković

P.Z. br. 138

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Marija Selak Raspudić

Zagreb, 22.04.2021. godine

Hs**NP*013-03/21-01/03*6531-21-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	29-04-2021		
Klasifikacijska oznaka:	V.B-03/21-01/03		Org. jed.
Uredžbeni broj:	6531-21-01	Pril.	Vrij.
		1	10

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O IZBORU ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. (ili 165 ako se radi o Zaključku) Poslovnika Hrvatskoga sabora podnosim: PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O IZBORU ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Navedeni Prijedlog Zakona obrazložiti ću osobno.

Zastupnik Marija Selak Raspudić

ZASTUPNIK MARIJA SELAK RASPUDIĆ

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O
IZBORU ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, travanj 2021 godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Postojećim Zakonom o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine broj 92/10, 23/13, 143/13) definirane su odredbe o uvjetima i postupku izbora zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament. Između ostalog u predmetnom Zakonu navedeno je da za člana u Europski parlament može biti biran hrvatski državljanin koji ima biračko pravo, dok mu mandat prestaje prije isteka mandata ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom i posljedice koje će donošenjem zakona proisteci

Predloženom izmjenom i dopunom definira se da za člana u Europski parlament ne može kandidirati osoba koja pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom te da je navedeni razlog i razlog za prestanak mandata po sili zakona, a prije isteka mandata.

Ustavni sud Republike Hrvatske je, propitujući ustavnost Zakona o dopuni Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 121/16.), koji je također sadržavao, odnosno i nadalje sadržava neka stroža pravila vezana uz zabranu kandidiranja u odnosu na zabranu kandidiranja na parlamentarnim izborima, utvrdio da postoji nedosljednost zakonodavca u rješavanju toga pitanja, smatrajući međutim da to nije razlog za utvrđenje nesuglasnosti s Ustavom.

Ustavni sud u Rješenju broj: U-I-246/2017. i dr. od 4. travnja 2017. („Narodne novine“, broj 35/17.), ne prihvaćajući prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 1. stavka 2. Zakona o dopunama Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ broj 121/16.), kao ni navedenog Zakona u cjelini, iznio je i sljedeće stajalište: „Polazeći od svega navedenoga, Ustavni sud ocjenjuje da se zakonodavac propisujući zapreke za kandidiranje osuđenih osoba na način utvrđen člankom 1. stavkom 2. ZDZoLI-a, imajući u vidu činjenicu da bi počinitelji kaznenih djela u takvim iznimnim pojedinačnim slučajevima imali osiguranu pravnu zaštitu, a prihvaćajući pravni standard naveden u točki 156. Preliminarnog izvješća

Venecijanske komisije, zadržao u okvirima svoje nadležnosti propisane člankom 2. stavkom 4. alinejom 1. Ustava, pri čemu nije povrijedio zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav. Osporena zabrana kandidiranja na lokalnim izborima osobama koje su počinile (taksativno navedena) kaznena djela i koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene (uključujući tu i uvjetnu osudu) na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, prema ocjeni Ustavnog suda zadovoljava ustavne i europske pravne standarde. Naime, propisana je zakonom, ima legitiman cilj (izbjegavanje aktivne uloge osuđenih osoba iz javnog života i sudjelovanja u politici kao залог vraćanja povjerenja građana u obnašatelje javnih dužnosti u zaštiti pravnog poretka i ostvarenja demokracije), razmjerna je (jer se odnosi na širok krug počinitelja u odnosu na taksativno navedena kaznena djela) i vremenski je (iako nije izrijekom propisano) ograničena jer – sukladno mjerodavnim odredbama Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji – traje do nastupa rehabilitacije.

Slijedom stava Ustavnog suda potrebno ispraviti neujednačenosti prilikom kandidiranja za sve razine vlasti te predložiti da se za člana u Europski parlament ne može kandidirati osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili mu je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetom osudom, te da je to razlog i za prestanak mandata, te da mu radi istih razloga prestaje i mandat. Kako je to primjerice propisano za kandidaturu za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njegovog zamjenika.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O IZBORU ČLANOVA U EUROPSKI
PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE**

Članak 1.

U Zakonu o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine broj 92/10, 23/13, 143/13) u članku 5. dodaje novi stavak 3. koji glasi:

„Birači i političke stranke ne smiju kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na kazneno djelo na kaznu zatvora u trajanju najmanje šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.“

Članak 2.

U članku 11. stavku 1. mijenja se točka 4. koja glasi:

„3. ukoliko je pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na kaznu zatvora u trajanju najmanje šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.“

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Predloženim odredbama definira se da za zastupnika u Europski parlament ne mogu kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na kaznu zatvora u trajanju najmanje šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.

Članak 2.

Predloženom odredbom definira se da zastupniku mandat prije isteka mandata prestaje, između ostalo, i ukoliko je pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na kaznu zatvora u trajanju najmanje šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.

Članak 3.

Člankom 2. definira se stupanja zakona na snagu.

ODREDBE POSTOJEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Članak 5. (NN 23/13, 143/13)

Za člana u Europski parlament može biti biran hrvatski državljanin koji ima biračko pravo.

Za člana u Europski parlament mogu biti birani državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima ako zadovoljavaju uvjete za ostvarivanje prava kandidiranja propisane ovim Zakonom i pod uvjetom da u Republici Hrvatskoj i državi članici Europske unije čiji su državljani, pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek nisu lišeni prava na kandidiranje i da su upisani u registar birača Republike Hrvatske.

Članak 11. (NN 143/13)

Članu Europskog parlamenta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ukoliko podnese ostavku,
2. ukoliko za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom,
3. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
4. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,
5. ako je pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek lišen prava na kandidiranje,
6. smrću.